روزنامه شرق

پنجشنبه ۲۰ مهر ۱۴۰۲ • ۲۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ • ۱۲ اکتبر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۶۹ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰۰ تومان

بیانیه آیت‌الله سیستانی درباره بمباران مستمر نوار غزه

همه جهان باید در مقابل این توحش شدید بایستند

صفحه ۴

«شرق» از تحرکات دیپلماتیک تهران برای پایان‌دادن به جنایت اسرائیل در غزه گزارش می‌دهد

دیپلماسی تهران و تقابل با خشونت

صفحه ۳

رهبر انقلاب تولیت مسجد جمکران را منصوب کردند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، در حکمی حجت‌الاسلام سیدعلی اکبر اجاق‌نژاد را به تولیت مسجد مقدس جمکران منصوب کردند. متن حکم رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است: بسم الله الرحمن الرحیم جناب حجت‌الاسلام آقای حاج سید علی‌اکبر اجاق‌نژاد (دامت توفیقاتُه) با تشکر و تقدیر از خدمات باارزش جناب حجت‌الاسلام آقای رحیمیان (دامت افاضاتُه) در دوران خدمت در مسجد مقدس جمکران...

صفحه ۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: واکنش وزیر اطلاعات به طوفان‌الاقصی؛ فتح الفتوح بی‌مانندی را رقم زدند، محسنی‌اژه‌ای: سازمان بازرسی تحقق عدالت اجتماعی را در اولویت قرار دهد، چرا پاکستان در صنعت فضایی شکست خورد؟

«شرق» از تراز سرمایه‌گذاری چین و روسیه در صنعت نفت‌وگاز گزارش می‌دهد

ارقام کوچک، قول‌های بزرگ

گزارش تیتر یک را در صفحه ۴ بخوانید

متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان و هزار راه نرفته

«شرق» از توافق اولیه مجلس و دولت درباره همسان‌سازی حقوق بازنشستگان گزارش می‌دهد

عکس: مینا نوعی، مهر

معصومه معظمی: بازنشستگان نیروی باتجربه هر کشورند که باید ضمن استفاده از تجربیات آنها برای آیندگان، از حقوق و دریافتی مکفی برخوردار باشند تا هم کرامت انسانی آنها حفظ شود و هم از جهت سلامت و معیشت در مضیقه قرار نگیرند.

اما چندسالی است که به دلیل شرایط نامناسب اقتصادی، فشار مضاعفی به بازنشستگان تحمیل می‌شود؛ به حدی که در مقاطع مختلف شاهد تجمع و اعتراض بازنشستگان کشوری و لشکری، خصوصا بازنشستگان تأمین اجتماعی هستیم. از این رو طبق مصوبه مجلس، دولت ملزم به همسان‌سازی حقوق بازنشستگان شد تا باری از دوش این قشر جامعه برداشته شود. اگرچه این قانون به صورت جسته و گریخته تا حدی اعمال شد، اما در برنامه ششم توسعه که به مدت دو سال مازاد تمدید شد، دولت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان را متوقف کرد. البته انتظار می‌رفت در برنامه هفتم توسعه این قانون را لحاظ کند، اما به نظر می‌رسد در این برنامه پنج‌ساله، این امر مهم مغفول مانده و دولت توجه لازم و کافی به این قشر عظیم جامعه ندارد. مسئله‌ای که می‌تواند علاوه بر فشاری که به این قشر جامعه وارد می‌کند، زمینه نارضایتی آنها را فراهم کند. چراکه هیچ تناسبی بین حقوق دریافتی آنها با میزان تورم وجود ندارد. ضمن اینکه صندوق‌های بیمه‌ای و به خصوص تأمین اجتماعی در برنامه هفتم توسعه، از مطالباتی که از دولت دارند محروم شده‌اند. چراکه دیون دولت که تاکنون در قالب سهام پرداخت می‌شده است را در برنامه هفتم حذف کرده‌اند. اتفاقات اخیر انتقادات جدی جامعه را به همراه داشته است و مثلا هفته گذشته حسن صادقی، معاون دبیرکل خانه کارگر درباره حذف همسان‌سازی حقوق بازنشستگان در برنامه هفتم توسعه گفته بود: «در برنامه توسعه نه‌تنها چیزی را تحت عنوان همسان‌سازی حقوق نمی‌بینیم، بلکه ناهمسان‌سازی را مشاهده می‌کنیم».

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید

سرمقاله

فریاد انقلابی-رفتار انفعالی

سیدمصطفی هاشمی‌طبا

وزیر محترم صمت جناب آقای مهندس علی‌آبادی در اظهاراتی که تصویر آن در شبکه مجازی پخش شده است، مطالبی درباره امر تولید بیان کرده‌اند. این سخنان درباره مدیریت چندپاره تولید در کشور و عدم امکان تصمیم‌گیری صحیح است و گزندگی سخنان ایشان درخصوص این نوع مدیریت، به نحوی بود که به ایشان تذکر می‌دهند که سخنان‌شان از شبکه مستقیم اینترنتی در حال پخش است.

البته ایشان چندی پیش با رونمایی از یک اتومبیل برقی در حضور رئیس‌جمهوری گفتند که تا پایان سال صد هزار دستگاه از این نوع اتومبیل برقی تولید خواهد شد؛ هرچند در سخنان اخیرشان تا آنجا که پخش شد، اشاره‌ای به این نوع اتومبیل برقی نکرده‌اند؛ اتومبیل‌هایی که قیمت باتری آنها به تنهایی با یک خودروی احتراقی برابری می‌کند. ازجمله عدم پراکندگی در مدیریت کشور که البته ایشان به آن اشاره‌ای نکردند، موضوع ترابری و نحوه آن در کشور است که معلوم نیست وزارت راه و مسکن یا وزارت صمت یا وزارت کشور یا معاون اول رئیس‌جمهور کدام مسئول آن هستند و چه طرحی در سر دارند. گیریم وزارت صمت در پایان سال ۱۴۰۲ صد هزار اتومبیل برقی تولید کرد که آلوده‌کنندگی آن نزدیک صفر باشد؛ درحالی‌که ۱۵میلیون خودروی سواری و وانت پرمصرف آلوده‌کننده در کشور وجود دارد و همین وزارت صمت سالانه یک میلیون خودرو از همان نوع تحویل جامعه می‌دهد و به موازات آن ۹۵ درصد حمل‌ونقل باری کشور توسط کامیون‌های پرمصرف انجام می‌شود و سهم ترابری ریلی کشور در حمل‌ونقل کالا فقط پنج درصد است. هم‌اکنون لایحه برنامه هفتم توسعه در مجلس شورای اسلامی در حال بحث و تصویب است و جالب آنکه در همین رابطه، روز دوشنبه جاری در مجلس شورای اسلامی رئیس مجلس اظهار کرد هم‌اکنون مصرف روزانه بنزین ۱۳۷ میلیون لیتر است و ۲/۵ برابر کشورهای صنعتی بنزین مصرف می‌کنیم و می‌خواهیم مصرف ثابت باشد. البته پس از مدت‌ها بحث و گفت‌وگو، در نهایت مجلس تصمیم خاصی در این زمینه اتخاذ نکرد. واقعا کشور عجیبی داریم. سیاست کلی ما انقلاب دائم است؛ یعنی اگر ۴۴ سال قبل انقلاب کردیم، برخلاف زنده‌یاد دکتر شریعتی که گفت انقلاب‌ها به نهادهای اداری تبدیل می‌شوند، معتقد هستیم که باید در انقلاب دائم باشیم و دنیا را تغییر دهیم. از طرفی سیاست‌های اتخاذشده که همین جلسه مجلس گواه آن است، اجرای سیاست‌های مصرف هرچه بیشتر و حتی بیش از تولید داخلی را که مستلزم واردات است، ادامه‌دار کرده است؛ درحالی‌که هم مجلس خود را انقلابی می‌داند و هم رئیس معزز مجلس شورای اسلامی. این دوگانگی در شعار و در عمل نهایتا کشور را تکیده‌تر کرده و آن را به سوی تخریب هرچه بیشتر هدایت می‌کند. آیا انقلابی‌بودن مردم یا کشور یا حکمرانی یا نمایندگان در مصرف هرچه بیشتر منابع کشور است؟ در اخبار آمده است که ما در فناوری سرآمد بسیاری از کشورها هستیم؛ بسیار خب، این فناوری چرا به سراغ ۱۵ میلیون اتومبیل حاضر نمی‌رود که مصرف آن را کاهش دهد؟ اهدای دو دارو به حاکم امارات اگر نشانه بلوغ علم و فناوری در کشور باشد، به طریق اولی باید بدانیم که وجود فناوری پیشرفته، کم‌کردن مصرف این اتومبیل‌هاست و اینجاست که می‌توانیم بگوییم انقلابی کار کرده‌ایم و به فناوری کشور ببالیم؛ والا مصرف مسرفانه منابع کشور از عهده هر غیرانقلابی و هر رفاه‌زده بی‌اندیشه کاملا برمی‌آید. البته فقط مسئله مصرف بنزین نیست؛ سال‌هاست که در مجالس و محافل به‌اصطلاح انقلابی، علیه لیبرالیسم و نئولیبرالیسم و اینکه باب این مکتب توسط مرحوم هاشمی‌رفسنجانی باز شده است، شعار می‌دهند و شاید هم از باب استحباب به کلمه «باهتو» متوسل شده و بهتان را مستحب بلکه واجب می‌دانند، اما همواره در راستای جلوه‌های منفی لیبرالیسم در سطح جامعه حرکت شده و حاضر به تغییر آن و پیشه‌کردن سیاست‌های انقلابی در داخل و سبک سازندگی نشده‌اند؛ زیرا پیشه‌کردن سیاست‌های انقلابی در اداره جامعه، مستلزم داشتن سرمایه اجتماعی است که مردم طوعا و نه کرها آن را مورد قبول قرار دهند و چون آقایان انقلابی در عمق وجودشان مطمئن به فقدان سرمایه اجتماعی هستند، بنابراین از دست‌زدن به حداقل اصلاحات هم خودداری می‌کنند؛ زیرا خود را در معرض تهدید نبود سرمایه اجتماعی می‌بینند. هم تشتت در تصمیم‌گیری به گواه وزیر محترم صمت و هم نبود فناوری مفید برای مردم و جامعه و هم ترس از پیشه‌کردن سیاست‌های انقلابی در تدوین سبک زندگی در جامعه، ایران را دچار تخریب کرده و این تخریب به نحوی است که انتظار هیچ نوع توسعه‌ای را نمی‌توان داشت. در حقیقت اینک شرایط زیربنایی کشور و نحوه و سبک زندگی در حدی است که نباید انتظار توسعه داشته باشیم، بلکه حداقل باید تخریب را متوقف کنیم. برنامه هفتم توسعه که اینک در مجلس در حال تصویب است، چه با اصلاحات کمیسیون و چه تنها با لایحه دولت، تقلید ضعیفی است از برنامه ششم که بلااجرا مانده و نه از روی حسن مطلب بلکه از روی ناچاری سه بار تجدید زمان را آزمایش کرده است. البته شاید تنها دلخوشی آن باشد که این برنامه هم روی اجرا به خود نبیند و مردم بالاخره خودشان کارهایی مثبت انجام دهند؛ امری که به تجربه ثابت شده که ممکن و میسر نخواهد شد و تخریب کشور و به‌باددادن ثروت خداداد آن آن‌قدر ادامه خواهد یافت که سرزمین ایران کاملا تکیده باقی بماند.

یادداشت

جذابیت رویدادها برای جامعه شهری

ترانه یلدا

معمار و شهرساز

هفته‌ای که پشت سر گذاشتیم برای برخی تهرانی‌های علاقه‌مند به فرهنگ و زندگی شهری جنب و جوشی پدید آورد و آنها را به شرکت در رویدادهایی در فضاهای عمومی بیرون از خانه کشاند. ازجمله به حیاط خانه اتحادیه یا «خانه تهران» در خیابان لاله‌زار. این هفته چندین سال است به نام «هفته تهران» نام‌گذاری شده است و دوستداران تهران معمولا طی آن نشست‌ها و رویدادهایی را در ارتباط با تاریخ تهران و تهران‌شناسی برگزار یا دغدغه‌های خود برای آینده شهر پرتلاطم‌مان را مطرح می‌کنند. اما گردش شبانه پاییزی در هوای ملایم حیاط بزرگ خانه اتحادیه لطف خود را داشت و پر از نشانه‌های فرهنگی بود. معمولا، جمع‌های فرهیختگان و هنرمندان در هفته تهران بهانه پیدا می‌کنند تا به بزرگداشت شهرشان بپردازند، شهری رنگارنگ و پذیرا و زنده، که طی دو، سه قرنی که از پایتخت‌شدنش می‌گذرد، لحظه‌ای از فوران و حرکت باز نایستاده است. اما رویداد امسال خانه اتحادیه ویژه بود و ما سال‌ها بود منتظر آن بودیم.

رویداد فرهنگی هنری‌ای که امسال توسط سازمان زیباسازی در خانه تهران، کوچه اتحادیه خیابان لاله‌زار جنوبی برگزار شد (و اجرای آن تا آخر همین هفته هم ظاهرا تمدید شده است)، رویدادی واقعا تهرانی بود. رویدادی با نام زیبای «ت مثل طهران» که ما را به طهران قدیم می‌برد. تهران خانم‌های شیک‌پوش و آراسته که حتی وقتی با پیچه و روبنده به خیابان می‌آمدند، بهترین جاها در مراسم به آنها تعلق می‌گرفت. تهران دوران مدرنیزاسیون، تهران پلیس‌های آبی‌پوش و مردان بارانی‌پوش و کلاه‌شاپویی، که در فیلم‌های علی حاتمی دیده بودیم. تهران داش‌مشتی‌ها و کلاه‌مخملی‌ها که در محلاتی مثل همان لاله‌زار یا عودلاجان و سنگلج در تهران قدیم، کیا بیایی داشتند. تهران شهرفرنگ‌ها و عکاس‌باشی‌ها، تهرانی که مردمش از طریق رادیویی که همه گوش می‌دادند، به هم وصل می‌شدند. تهرانی که سرگرمی مردمش، علاوه بر عزاداری‌ها و آیین‌های مذهبی- که با سینه‌زنی‌های محرم آغاز می‌شد و بعد از ۱۰ روز با نمایش تعزیه روز عاشورا به اوج می‌رسید- خیمه‌شب‌بازی بود و سیاه‌بازی بود، تئاتر روحوضی بود و سیاه‌بازی‌های تهرانی بود با تصنیف‌های خاطره‌انگیزی که بعدها مرتضی احمدی به یادگار می‌خواند... اینها همه در خانه تهران کوچه اتحادیه حیّ و حاضر بودند و ما همه‌شان را با چشمان خودمان دیدیم، نه در فیلم، بلکه در حال قدم‌زدن و صحبت‌کردن. با آنها عکس گرفتیم و برای گروه‌های فامیلی و دوستانمان فرستادیم و این خاطرات زیبا را با تهران عزیزمان در عکس و لبخند برای همیشه ثبت کردیم. بچه‌ها سوار چرخ و فلک‌های آهنی شدند و به حرف‌های طنزآلود هنرمندان سیاه‌باز و خیمه‌شب‌باز از ته دل خندیدند. خانم‌های شیک گردشگر جلوی نقاشان جوان زُست گرفتند تا پرتره‌شان کشیده شود. و البته در تمام طول شب، قطعاتی از بهترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران روی اکران به نمایش درآمد... که این مهم‌ترین نقش خیابان لاله‌زار بود که در زمان اوج خود، معدن تئاتر و سینما بود و همه تهرانی‌ها را برای دیدن آخرین پی‌اس‌های تئاتر کلاسیک و پرفروش‌ترین فیلم‌های هالیوود به سوی خود جلب می‌کرد. آری، لاله‌زار یگانه بود و هست! ما هم خوشحال بودیم از این‌همه شوق و ذوق مردم شهرمان نسبت به از سر گرفته‌شدن رویدادهای هنری و ادامه آن...

به هرحال، به همراه سبک زندگی مدرن، مردم شهر تهران مزه سرگرمی‌های فرهنگی را هم چشیدند و نمایش‌های رسمی در سالن‌های سربسته هم به سنتی آشنا بدل شد. اما در دوران بعد از انقلاب، سنت رویدادها در تهران مدرن، با ازسرگیری «روی‌دادن» ایونت‌ها در کوچه و خیابان و میدان آغاز شد و ادامه یافت. برای همین بود که پیش‌ترها، با برگزاری رویدادهای نوروزی در نوروزگاه‌ها در مکان‌های مختلف سرباز روبه‌رو شدیم که چقدر هم لذت بردیم... کنسرت‌های درجه یک علیرضا قربانی و رستاک در وسط میدان مشق (محوطه باغ ملی)، یا رقص مردانه اقوام ایرانی و موزیک زنده برای جشن‌ها یا نمایش فیلم و کنسرت در خرابه‌های اودلاجان یا میدان امام حسین برای مردم محلات، که به تئاترهای گران‌قیمت اجراشده در مکان‌های لوکس باجی نمی‌دادند و به لحاظ بدعت‌گذاری ارزشمندتر هم بودند! اکنون هم سازمان زیباسازی به طور اخص، و شهرداری تهران در کل، نیاز مردم به ایونت‌های خوب و سطح بالا را حس کرده است و امیدواریم درهای مکان‌هایی مثل خانه تهران در لاله‌زار همیشه برای چنین فعالیت‌هایی باز بماند. این دیدارهای چهره به چهره و شادمانه از خشونت در شهر می‌کاهد و به تدریج جامعه شهری را به سمت یک زندگی مدنی و متعادل هدایت می‌کند.

نشانه دیگری که از این درک اجتماعی شهرداری نسبت به جامعه شهری دیدم، تدارکاتی بود در «پارک شهر» برای رویداد جشن هفته کودک، که اتفاقا با هفته تهران مصادف شده بود. صندلی‌های تر و تمیز تاشو و پلتفرمی که برنامه و سخنرانی قرار بود روی آن اجرا شود. یک پلتفرم بلند با پوسترهای بچه‌ها و صندلی‌های چیده‌شده برای برنامه‌های شادمانه... صبح و بعدازظهر و برای همه مردم در محوطه سنگفرش زیبایی در وسط پارک. همچنین در اطراف میدانچه محور اصلی حوض‌های وسط پارک هم غرفه‌های متعددی برای تفریحات و نقاشی و آموزش تفکیک زباله به کودکان و... قرار داشت که بچه‌ها را مستقیما درگیر می‌کرد و به کنش وامی‌داشت. این نوع رویدادها هم بسیار آموزنده و جذاب‌اند! و چه خوب که همچنان با محتواهای قوی‌تر و با جلب همکاری مردم محلات، در تمام سطح شهر برگزار شوند.

۴۰۰ هزار کارگر ساختمانی در صف بیمه قرار دارند

قصه پرغصه بیمه کارگران ساختمانی

۱۱

واکنش سازمان خصوصی‌سازی به یک گزارش

۲

گزارش میدانی «شرق» از کمبود مدرسه و تأثیر آن بر میزان ترک تحصیل کودکان روستاهای دیشموک در کهگیلویه و بویراحمد

شوقی که اول مهر یک حسرت شد

۸

سرمربی پرسپولیس قید حضور در تمرینات را زد

قهر و اعتراض یحیی دنبال چیست؟

۹

بدعهدی شهرداری در تأمین سرویس مدارس

چه کسی پشت سرویس آنلاین مدارس را خالی کرد؟

۱۰

یادداشت

دانشگاه آینده

رتبه‌بندی دانشگاه‌ها چگونه باید باشد؟

حسین ساسانی

نظریه‌پرداز توسعه پایدار

در دنیایی که به‌سرعت در حال تغییر است، باید منتظر دگرگونی و تحولات بنیادین بود. چه بخواهیم، چه نخواهیم، چه بدانیم و چه ندانیم، جلوی این تغییر را نمی‌توان گرفت. خواه یک پیشرو اجتماعی باشیم، خواه مدیر یک کسب‌وکار، خواه یک استاد دانشگاه و خواه شامل خیل عظیمی از مردم که در تلاش برای یافتن زندگی بهتر در جهان امروز هستند. گردبادهای تحول در پی هم، دانسته‌های بشری را زیرورو می‌کنند و به دست توفان‌هایی می‌سپارند که جز ویرانی، چیز دیگری از آنها باقی نمی‌ماند. دراین‌میان بیشترین تغییرات در معرفت، علم و دانش انسانی و روش‌های اعتبارسنجی آنهاست. به دنبال آن، چشم‌انداز آموزش عالی هم در حال تغییر است. این تغییر، نحوه ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها را نیز دستخوش دگرگونی کرده است. معیارهای سنتی تدریس و محیط آموزشی با ۳۰ درصد (نظرسنجی شهرت آموزشی با ۱۵ درصد، نسبت کارکنان به دانشجو با ۴.۵ درصد، نسبت دکترا به کارشناسی با ۲.۲۵ درصد، نسبت دکترا به کارکنان دانشگاهی با ۶ درصد و درآمد سازمانی با ۲.۲۵ درصد)، معیار تحقیق و پژوهش با ۳۰ درصد (میزان شهرت دانشگاه در تحقیق از طریق نظرسنجی ۱۸ درصد، درآمد حاصل از تحقیقات با شش درصد و بهره‌وری تحقیقات با شش درصد)، معیار میزان استنادات به معنای میزان تأثیر تحقیقات با ۳۰ درصد، معیار چشم‌انداز بین‌المللی با ۷.۵ درصد (نسبت دانشجویان بین‌المللی با ۲.۵ درصد، نسبت کارکنان بین‌المللی با ۲.۵ درصد و میزان همکاری‌های بین‌المللی با ۲.۵ درصد) و ...

ادامه در صفحه ۵

انا لله و انا الیه راجعون

خانواده محترم گنجی

درگذشت مادر گرامیتان را به شما و بویژه فرزندان آن مرحومه آقایان حسین، اکبر، اصغر و خانم زهرا گنجی تسلیت عرض می‌کنیم. از درگاه الهی صبر و شکیب برای بازماندگان و غفران و آمرزش برای آن بانوی بزرگوار مسئلت داریم که در جوار رحمت حضرت حق مأوا گرفته است.

محمدعلی اکبری، مهرداد احمدی شیخانی، رضا تهرانی
سعید حجاریان، هادی خانیکی، عبدالعلی رضایی
عباس عبدی، علیرضا علوی تبار، محمدجواد غلامرضاکاشی
محسن گودرزی، کامبیز نوروزی